

BESLUT

2017-07-04

Dnr: 17/00737

SAKEN

Rapport, SVT1, 2017-03-06, kl. 19.30, inslag om forskning om diabetes; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLARNAS

Anmälarna anser att uttalandet i påannonseringen till inslaget och rubriken ”Fasta kan bota diabetes” var ett potentiellt livsfarligt råd. En person som har diabetes typ 1 kan, om personen slutar äta regelbundet, riskera livet.

Anmälarna är kritiska till att man inte förklarade i inslaget att diabetes typ 1 och 2 är två helt olika sjukdomar. Den nya amerikanska studien är inte överförbar på diabetes typ 1, något som inte framkom i inslaget. Anmälarna anser att de som ser inslaget kan få uppfattningen att båda typerna av diabetes går att bota. Det är dock endast möjligt att bota diabetes typ 2, inte typ 1. Detta framkom endast i en bisats från den intervjuade forskaren.

En av anmälarna anser att mannen som syns i reportaget i inslaget uppenbart har typ 2 diabetes och anser att detta borde framkommit. Anmälaren anser även att forskarens uttalande ”resultatet pekar på, i alla fall i fallet typ 2 diabetes för det vet man redan i dag, kan bota typ 2 diabetes” inte stämmer. Det finns inga botemedel mot någon typ av diabetes även om fasta visar lovande resultat på en del människor som har typ 2 diabetes.

Anmälaren anser att någon annan än den medverkande forskaren borde fått intervjuas i reportaget. Den medverkande forskaren har ett eget intresse i 5:2 dieten eftersom hon är ordförande i Kostfondens vetenskapliga råd. Anmälaren anser att inslaget var grovt vilseledande samt att varningen i slutet av

inslaget att inte testa en fastande diet kom för sent och att skadan då redan var skedd.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att forskaren var en tillfällig medverkande som var inbjuden i egenskap av expert. Hennes uttalanden innebär inte att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Granskningsnämnden har granskat det aktuella inslaget som helhet mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslaget inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Jenny Grass.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Jenny Grass